

DOF - Dansk Ornitologisk Forening

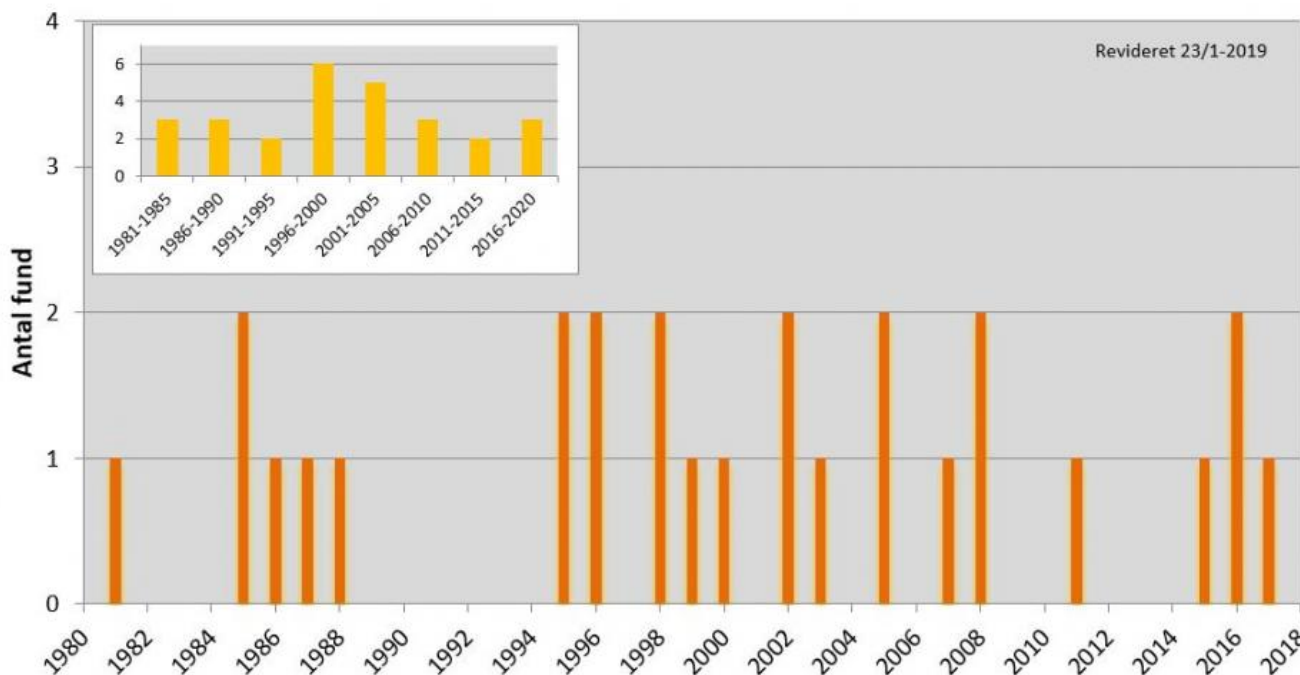
Sydlig nattergal ved Blåvandshuk

NYT FRA FUGLESTATIONERNE "Hvornår ankommer Sydlig Nattergal, og er den blevet mere almindelig?" – disse spørgsmål har jeg ofte stillet mig selv, og har ofte fået dem af andre fuglekiggere der gæstede Blåvand, da jeg arbejdede som ringmærker og observatør for Blåvand Fuglestation. Jeg har derfor gennemgået alt det materiale, der findes omkring arten på DOFbasen, Martin Nielsens hjemmeside, Blåvand Fuglestations hjemmeside, SU-rapporter etc. i et forsøg på at få svar på disse interessante spørgsmål.

Arten træffes første gang ved Blåvandshuk om foråret, da en fugl bliver ringmærket den 5. maj 1981 ved Blåvand Fuglestation. Herefter begynder den at optræde mere regelmæssigt, i forbindelse med at ringmærkningen bliver en fast del af arbejdsprogrammet i foråret 1984 ved Blåvand Fuglestation.

Sydlig Nattergal - 1. halvår

27 fund af 27 fugle i perioden 1981-2018

Antal fund af sydlig nattergal pr. år i perioden 1981 - 2018 ved Blåvand Fuglestation.

Siden 1981 er der blevet registreret 27 forskellige fugle ved Blåvand Fuglestation, hvoraf de 26 er fanget. Samlet er der ringmærket 25 fugle. Grunden til der ikke er ringmærket 26 fugle, er, at der den 1. maj 1995 blev fanget en fugl med hollandsk ring, hvilket er den først og eneste aflæsning ved Blåvand. I den beskrevne tidsperiode er der kun en feltobservation af arten, da en fugl sad og sang lige vest for militærskurvognen den 30. maj 2003.

Det skal nævnes, at flere af fuglene er fundet syngende, inden de er blevet fanget og ringmærket (de blev dog ikke altid bestemt i felten, da flere blot har sunget svagt/subsunget og derved vanskeliggjort bestemmelsen). En anden årsag til få fugle i felten kan skyldes, at Blåvand ikke er et sted, der gæstes særligt flittigt om foråret af danske ornitologer. Af andre årsager kan nævnes, at ikke syngende fugle er svære at finde i felten pga. artens tilbagetrukne levevis. Selv efter at arten blev pillet af den danske SU-liste i 2004 er forekomsten ikke steget i antal ved Blåvand.

Sydlig Nattergal er blevet registret fra ultimo april til primo juni. Der foreligger dog blot 3 fund fra april, det første er fra 1996. De er registret i perioden 24-30. april. I juni er arten meget sjælden. Her foreligger der kun et fund fra den 4. juni 2015. Maj måned er således klart den bedste tid.

Sydlig Nattergal - 1. halvår

27 fund af 27 fugle i perioden 1981-2018

Sydlig nattergals fænologi ved Blåvand Fuglestation i årene 1981-2018.

Som det ses på forekomstdiagrammet er primo maj er klart den bedste periode, mens antallet så falder medio maj for igen at stige ultimo maj. Der kan være mange årsager til at maj måned varierer sådan. At arten optræder hyppigst i primo maj, passer sikkert meget godt med artens ankomst til ynglepladserne. Her er der sikkert tale om fugle, der er kommet til at trække lidt for langt i forhold til ynglepladserne i Holland og Tyskland. De to andre perioder kan være lidt sværere at blive klog på.

Måske drejer det sig om forsinkede fugle, forskellige ankomsttider i forhold til køn samt fugle der har fået ødelagt ynglen (især sidste periode, da antallet pludselig stiger igen).

Ud fra materialet er der ikke meget, der tyder på, at arten er blevet mere regelmæssig eller uregelmæssig ved Blåvand. Det kan konkluderes at den optræder regelmæssigt men med visse uregelmæssigheder. Bedste periode blev 90erne og 00erne med hhv. 7 fugle fordelt på 4 år og 9 fugle fordelt på 6 år. At den ikke er blevet mere regelmæssig, er måske lidt overraskende, idet andre varmeelskende arter med årene er blevet mere almindelige. Her tænkes på arter som Rødtoppet Fuglekonge og Gulirisk. Årsagen kan skyldes, at Sydlig Nattergal, i modsætning til de nævnte arter, er en Afrikatrækker, og derved er udsat for flere farer, da den skal trække mange tusinde kilometer hvert år. Der kan måske også spekuleres i, hvor vidt at sammenhængen skal findes i, om der findes en (lille) bestand i Danmark eller ej.

På den berømte tyske Ø Helgoland er der mange flere fund. Dog har de oplevet et lille fald i fangsten, mens der er kommet flere fund i felten, hvilket de regner med, skyldes flere folk i felten.

Vil man gerne forsøge at finde sin egen Sydlige Nattergal, kan man optimere sine chancer ved at besøge Blåvand, hvis der kommer varmt vejr med vind fra SV.

Henrik Knudsen er feltornitolog, og har mange års erfaring som både observatør og ringmærker på Blåvand Fuglestation. Læs mere om hvad Henrik laver ude i felten på [Fugleknudsen](#)

 Dato:
30. 01. 2019

 Skrevet af:
[Henrik Knudsen](#)

 Fotos af:
[Henrik Knudsen](#)

 Emner:
SJÆLDNE FUGLE

 Tags:
BLÅVAND FUGLESTATION, BLÅVANDSHUK, FOREKOMST, FOREKOMSTPERIODE, FÆNOLOGI, RINGMÆRKNING, SYDLIG NATTERGAL